

Seat No. : _____

AA-139

April-2019

B.A., Sem.-IV

Core-212 : Gujarati

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (A) ઉમાશંકર જોશીનું પદ્યકાર તરફ પ્રદાન આલેખો. 14

અથવા

નોંધ લખો : (બંને)

- (1) ઉમાશંકર જોશીનું જીવન
- (2) ગદ્યકાર ઉમાશંકર જોશી

(B) નીચેના પ્રશ્નોના ઉત્તર યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરીને આપો. (કોઈપણ ચાર) 4

(1) ઉમાશંકર જોશીના જીવન સાથે નીચેનામાંથી કઈ વિગત સુસંગત નથી ?

(a) ઉપનામ : 'વાસુકિ'	(b) માતા : નવલબાઈ
(c) પિતા : જેઠાલાલ	(d) જન્મસ્થળ : માંડલી

(2) ઉમાશંકર જોશીને કયા કાવ્યસંગ્રહ માટે જ્ઞાનપીઠ પુરસ્કાર પ્રાપ્ત થયો હતો ?

(a) 'નિશીથ'	(b) 'ગંગોત્રી'
(c) 'સપ્તપદી'	(d) 'વસંતવર્ષા'

(3) ઉમાશંકર જોશીનું અવસાન કઈ સાલમાં થયું હતું ?

(a) ઈ.સ. 1987	(b) ઈ.સ. 1988
(c) ઈ.સ. 1985	(d) ઈ.સ. 1989

(4) નીચેનામાંથી એક જોડ ખોટી છે તે ઓળખી બતાવો.

(a) વિવેચન : 'સમસંવેદન'	(b) અનુવાદ : 'ગુલ્લે પોલાંડ'
(c) નિબંધ : 'શ્રાવણી મેળો'	(d) ટૂંકીવાર્તા : 'વિસામો'

- (5) ઉમાશંકર જોશીની જન્મ તારીખ કઈ છે ?
- (a) 22 જાન્યુઆરી (b) 21 જુલાઈ
- (c) 25 માર્ચ (d) 28 એપ્રિલ
- (6) ઉમાશંકર જોશીને સાહિત્ય અકાદમી – દિલ્લીનો પુરસ્કાર કઈ કૃતિ માટે મળ્યો હતો ?
- (a) ‘અભિજ્ઞા’ (b) ‘કવિની શ્રદ્ધા’
- (c) ‘મહાપ્રસ્થાન’ (d) ‘નિશીથ’

2. (A) ‘ગોષ્ઠી’ નિબંધસંગ્રહની તમારા અભ્યાસક્રમમાં નિયત રચનાઓને આધારે ઉમાશંકર જોશીનું નિબંધકાર તરીકે પ્રદાન મૂલવો.

14

અથવા

ટૂંકનોંધ લખો : (બંને)

- (1) ‘મિત્રતાની કલા’ નિબંધની સમીક્ષા
- (2) ‘ગોષ્ઠી’ નિબંધસંગ્રહની તમારા અભ્યાસક્રમમાં નિયત રચનાઓમાં ચિંતન

- (B) યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પૂરો : (ગમે તે ચાર)

4

- (1) ‘ગોષ્ઠી’ ની પ્રથમ આવૃત્તિ _____ સાલમાં પ્રગટ થઈ હતી.
(ઈ.સ. 1952, ઈ.સ. 1951, ઈ.સ. 1934)
- (2) ‘ચંદ અલ્કાઝ’ નિબંધમાં _____ નું અધિવેશન વિષય તરીકે છે.
(હિંદી મહાસભા, સાહિત્ય પરિષદ, સાહિત્ય અકાદમી)
- (3) ‘મારા અરે મૌનસરોવરે આ કો ફેંકશો ના અહીં શબ્દ-કાંકરી’ – આ પંક્તિ _____ નિબંધમાં આવે છે.
(‘અનંત શબ્દ’, ‘વાર્તાલાપ’, ‘પરીક્ષા’)
- (4) ધૌમ્ય આયોદ્ધ ગુરુએ પોતાના ત્રણ શિષ્ય આરુણી, ઉપમન્યુ અને _____ ની પરીક્ષા લીધેલી.
(જય, વેદ, ભીમ)
- (5) નર્મદનો પહેલો નિબંધ _____ છે.
(‘મંડળી મળવાથી થતા લાભ’, ‘જ્ઞાતિ નિબંધ’, ‘મારી હકીકત’)
- (6) ઝવેરચંદ મેઘાણી વિશેનો _____ નિબંધ છે. (મેઘાણીભાઈ, મિત્ર મેઘાણી, મેઘાણી દાદા)

3. (A) 'ઉમાશંકર જોશીની શ્રેષ્ઠ વાર્તાઓ'ને આધારે ઉમાશંકર જોશીની વાર્તાકાર તરીકેની વિશેષતાઓ ચર્ચો. 14

અથવા

નોંધ લખો : (બંને)

- (1) 'મારી ચંપાનો વર' વાર્તામાં આલોખાયેલી માનવ મનની સંકુલતા
- (2) 'છેલ્લું છાણું' વાર્તાનો અંત

- (B) યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પૂરો : (ગમે તે ત્રણ) 3

- (1) 'ઉમાશંકર જોશીની શ્રેષ્ઠ વાર્તાઓ' સંગ્રહમાં _____ વાર્તાઓ છે. (14, 13, 12)
- (2) દેવો અને અંબી _____ વાર્તાના પાત્રો છે. ('પિપાસુ', 'શ્રાવણી મેળો', 'તરંગ')
- (3) 'બે બહેનો' વાર્તામાં નાની બહેન _____ છે. (સૂર્યા, લલિતા, કમ્બુ)
- (4) 'ઉમાશંકર જોશીની શ્રેષ્ઠ વાર્તાઓ' સંગ્રહની પ્રથમ આવૃત્તિ _____ વર્ષમાં પ્રગટ થઈ હતી. (ઈ.સ. 1987, ઈ.સ. 1985, ઈ.સ. 1989)
- (5) 'તરંગ' વાર્તામાં મૃત્યુ પામેલા મિત્રનું નામ _____ છે. (મોહન, અજિત, ચમન)

4. (A) નોંધ લખો : (બંને) 14

- (1) 'પરીક્ષા' નિબંધની સમીક્ષા
- (2) 'અમુચમુ' વાર્તાની સમીક્ષા

અથવા

નોંધ લખો : (બંને)

- (1) 'પડોશીઓ' નિબંધની સમીક્ષા
- (2) 'પરબીડિયા' વાર્તાની સમીક્ષા

(B) નીચે આપેલાં જોડકાં યોગ્ય રીતે જોડો : (કોઈપણ ત્રણ)

3

(A)

(B)

(1) 'પરબીડિયાં'	(a) 'અરે ઓ કાવેરીબેન, આ તમારો સાડલો પડી ગયો કે ?'
(2) 'પિપાસુ'	(b) દસકાઓ પછીની એક વાત
(3) 'અમુચમુ'	(c) સુમંત
(4) 'પડોશીઓ'	(d) વિજુદાદા
(5) 'વિશ્વહૃદયનો ઉદગાતા'	(e) મિલ્ટન
	(f) એમર્સન
-